

Практикум из историје опште књижевности 1

Врста и ново студија: основне академске, 1. семестар

Статус предмета: обавезни, група 08

Проф. др Оливера Жижовић

100 поена које носи Практикум 1 расподељени су на следећи начин:

-похађање наставе: до 10 поена

-активност на часу: 0-20 поена

-тест: до 70 поена

Тематске јединице

-*Еп о Гилгамешу*

-Митолошки оквир античке књижевности: 1) тројански мит
2) тебански мит

-Библија и књижевност. Увод у Библију (основни појмови)

-Увод у Стари и Нови завет (основни појмови)

-„Прва књига Мојсијева“ („Постање“)

-„Друга књига Мојсијева“ („Изразак“)

-„Књига о Јову“

-„Књига проповедникова“

-„Песма над песмама“; „Псалми“

-„Јеванђеље по Матеју“

-Јовановски списи: Бог Логос („Јеванђеље по Јовану“); „Откривење Јованово“

-Аристофан, *Жабе*

Примарна литература

Еп о Гилгамешу

Библија (Свето писмо) [препоручени превод: Драган Милин (Стари завет) и Емилијан Чарнић (Нови завет) (или Ђура Даничић и Вук Стефановић Караџић)]

Стари завет: „Прва књига Мојсијева“ („Постање“); „Друга књига Мојсијева“ („Изразак“); „Књига о Јову“; „Песма над песмама“; „Књига проповедникова“; „Псалми“ (23 /Савршени пастир/, 51 /Покајнички псалм/, 130 /Молитва за опроштај грехова/)

Нови завет: „Јеванђеље по Матеју“

Стара грчка комедија: Аристофан, *Жабе* [препоручени превод: Радмила Шалабалић]

Секуларна литература

1) Марко Вишић, „Поговор“, у: *Гилгамеш: сумерско-академијски еп о Гилгамешу*, више издања.

2) Јован Попов, „О релативности интерпретације“, у: *Читања неизвесности*, Нови Сад, 2006. [*Еп о Гилгамешу*]

3) W. Harrington, *Uvod u Bibliju: spomen objave, Krišćanska sadašnjost, Zagreb* (više izdanja) [Prvo poglavlje (Knjige Biblije, Nastajanje Biblije, Biblijski spisi po hronološkom redu): str. 19-36; Peto poglavlje (Sekundarni smislovi, Puniji i tipski smisao, Uvjeti i kriterijumi sekundarnih smislova): str. 107-113; Šesto poglavlje (Kanon i kanoničnost, Deuterokanonske i apokrifne knjige, Nastajanje kanona): 115-124; Sedmo poglavlje (Septuaginta, Vulgata): 147-150, 153-154]

4) W. Harrington, *Uvod u Stari zavjet, Krišćanska sadašnjost, Zagreb* (više izdanja) [Drugo poglavlje (*Pentateuh*): str. 117-135; Peto poglavlje (Knjiga o Jobu; Kohelet [Propovednik]: str. 279-288; (Pjesma nad pjesmama): str. 306-315; Šesto poglavlje (Psalmi): str. 317-330]

5) W. Harrington, *Uvod u Novi zavjet: spomen objave, Krišćanska sadašnjost, Zagreb*, (više

izdanja) [Drugo poglavlje (Postanak sinoptičkih evanđelja): str. 75-85; Četvrto poglavlje (Evanđelje po Mateju): str. 161-167; 173-176; Deveto poglavlje: (Ivanovski spisi: Logos): str. 445-448]

6) Предраг Драгутиновић, *Увод у Нови завет*, Београд, 2010. (поглавља: „Канон Светог писма Новог завета“ (стр. 31-44); „Настанак синоптичких еванђеља: од усмених предања до писане речи“ (стр. 150-156); Јовановски списи (стр. 204-216; 225-232)

7) Љубивоје Стојановић, *Тумачење Библије*, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2008. (Увод у Библију: стр. 13-29; Нови завет: стр. 131-191)

8) Elejn Pejgels, *Adam, Eva i zmija*, Rad, Beograd, 1996.

9) Brus Fejler, *Praotac: putovanje u srce triju vera*, Laguna, Beograd, 2004. [Avram]

10) Оливера Жижовић, *Од Исака до Исуса: архетип (не)прихватања жртве*, Књижевна историја, год. 53, бр. 173 (2021), str. 263-286. <http://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/kis/2021-173/kis-2021-53-173-15.pdf>

11) Милош Ђурић, *Историја хеленске књижевности*, више издања. [Аристофан]

12) Albin Leski, *Povijest grčke književnosti*, Golden makreting, Zagreb, 2001. [Aristofan: str. 420-444]

Приручници

1) Драгослав Срејовић, Александрина Цермановић-Кузмановић, *Речник грчке и римске митологије*, СКЗ, Београд, 1987.

2) Сабина Освалт, *Грчка и римска митологија*, Вук Караџић, Larousse, Београд, 1980.

3) Xavier Leon-Dufour, *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1988.

Пример испитног теста

1. На ком простору је настао *Еп о Гилгамешу*? Из ког века потиче редакција коју данас читамо и како се она назива?

2. Шта је то *Тора*?

3. Које су две основне школе у тумачењу *Библије*? Која је кључна разлика у њиховим присупима тексту?

4. Шта је то *елохистичко предање* и где га сусрећемо?

5. Навести примере три чуда која Христ чини у *Јеванђељу по Матеју*.

6. Дати портрет Гилгамеша из *Епа о Гилгамешу*.

7. Укратко предочити шта се десило на свадби Пелеја и Тетиде.

8. Укратко предочити причу о Јакову из *Прве књиге Мојсијеве*.

9. Каква је композиција *Књиге о Јову*? Указати на значење и улогу пролога и епилога, уз освртање на њихов садржај.

10. Ко је Понтије Пилат? Каква је његова улога у Христовом страдању у *Јеванђељу по Матеју*?

11. Објаснити књижевни и политички смисао Аристофанових *Жаба*.